

A MENNYISÉG-TERMÉSZETTUDOMÁNYI HAZAI SZAKIRODALOM 1879-ben.

A) Mennyiségtan, mennyiségt. természettan és csillagászat.

A m. tud. akadémia kiadványai. *Konkoly Miklós*: Mars felületének megfigyelése az ó-gyallai csillagdán az 1877-iki oppositio után. *Érték.* VII. k. I. sz. 1 tábla rajzokkal, 1—8 l. *Ugyanattól*: Álló csillagok színképének mappirozása. Új módszer a csillagok színképét könnyen megfigyelhetni. *Értekez.* VII. k. II. sz. 1—6 l. *Ugyanattól*: Hulló csillagok megfigyelése a magyar korona területén 1878-ban. IV. rész. *Érték.* VII. k. IV. sz. 1—11 l. *Ugyanattól*: A nap felületének megfigyelése 1878-ban az ó-gyallai csillagdában. *Érték.* VII. k. IV. sz. 1—22 l. *Hunyady Jenő*: A másodfoku felületek elméletéhez. *Érték.* VII. k. V. sz. és 1—36 l. kivonatban: *Értés.* 131—133 l. *Ugyanattól*: A Möbius-féle kritériumokról a kúpszeletek elméletében. *Érték.* VII. k. VI. sz. 1—15 l. és kivonatban. *Értés.* 158—159 l. *Konkoly Miklós*: 1. Brorsen üstökösről; 2. a jul. és aug. havakbeli csillaghullásokról; 3. a Galina üstökös színkép elemzéséről; és 4. az 1878. aug. 12—13-ki részletes holdfogyatkozás spectrumáról. Kivonatok az *Értés.* 157—159 l.

Orv.-term.-tud. Értesítő. II. Term.-tud. szak. *Dr. Réthi Mór*: A hydrodynamikai nyomás képlete lapra és ékre levezetve Kirchhoff mód-szere szerint. 105—109 l.

A m. mérnök- és építész-egylet közlönye. *Kherndl Antal*: A hidanyagoknál megengedhető legnagyobb igénybevétel megállapításáról. I. füz. 5—30 l.

Iskolai Értesítők. *Maksay Zsigmond*: Tanulmány az elemző mér-tan köréből. A nagy-kállói m. kir. áll. főreáltanoda ért.

B) Természettan és légtűnettan.

A m. tud. akadémia kiadványai. *Dr. Kerpely Antal*: Az aczél megkülönböztető jelei (indított tömeccsü állapot, meleg törőpróba). *Érték.* IX. k. XI. sz. 1—27 l. (3 rajtáblával.) *Abt Antal*: A villanyszikra mechanikai hatásáról és ennek méréséről. *Értesítő* 13—21 l.

Természettudományi Közlöny, *Dr. Hoitsy Pál*: A nap melegének forrásai. 140—145 l. 181—185 l. *Szily Kálmán*: A föld alakjáról és nagyságáról 204—206 l. *Dischka Győző*: A galvanophon (új fizikai készülék) 323—324 l.

Orvos-term.-tud. Értesítő. II. Term.-tud. szak. *Abt Antal*: Közép hőmérséklet és légnyomás Kolozsvárt 1873—1878-ig. 20—27 l. *Veres Vilmos*: A víz tágulásáról, 85—94 l. *Ugyanattól*: Nehány test fénytörése és dispersiója. 121—138 l.

Verh. u. Mitth. d. Sieb. Ver. f. Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXIX. Jahrg. *L. Reissenberger*: Übersicht der Witterungserscheinungen in Hermannstadt im Jahre 1878. p. 141—157.

Term.-tud. füzetek. (A délmagyarországi term. tud. társulat közlönye.) *Dr. Kuhn Lajos*: Ruhmkorff-féle szikraindító, készítette *Brand József*, belvárosi plébános Temesvárt, ismerteti — II. f. 33—42 l. *Dr. Szalkay Gyula*: Meteorológiai és hydrometriai észleletek, I—IV. füz. 31—32, 62—64, 95—96 és 127—128 l.

Iskolai értesítők. *Winter József*: A légkör természetтанából. A losonczy m. kir. áll. főgymn. értes. *Horváth Zsigmond*: Adatok a főgymnasiumnál elhelyezett orsz. meteorológiai intézet észleleteiből. A ciszterci egri kath. főgymn. értes. *Ávéd Jákó*: Meteorológiai észleletek az 1878 évről. Gyulafejérvári r. kath. nagygymn. értes.

A meteor és földcél. m. kir. központi intézet évkönyvei. VIII. k. 1878-ról.

C) Vegytan.

a) Elméleti vegytan.

M. tud. Akadémia kiadványai. *Than Károly*: A magas hőmérsék és karbolsavgőz hatása szerves testekre. Értekezések IX. köt. XX. szám 18 l. *Dr. Lengyel Béla*: Nehány gázkeverék szinképi vizsgálata. Értekezések IX. k. IV. sz. 24 l. *Balló Mátyás*: Új adatok a kámforcsoport történetéhez. Kivonat, Ért. 3. sz. 48—49 l.

Kolozsvári orv. term. tud. értesítő IV. évfolyama. *Komját-szegi Lajos*: A dithio-aethyl szénsav (xanthogensav) és káliumsójának élenyítése légenysav által. II. füz. 94—102 l. *Dr. Ossikovszki József*: I. Az oxaluramidnak egy állítólagos synthesiséről. II. A tellur-kéntrioxyd-ról. II. füzet 110—115 l. III. A fahéj aldehydról mint a pankreas fibrin-emésztés egyik termékéről. Orv. szak 2 füz. 116—122 l.

Budapesti term. tud. Közlöny. *Thán Károly*: Adatok a fertőtelenítő szerek ismeretéhez. XI. köt. 220—225 l. *Dr. Hosszay*: Az elemek összetettségéről XI. köt. 238—242 l. *Thán Károly*: Hat előadási kísérlet. XI. köt. 345—349 l. *Hidegh Kálmán*: A szénben dúsabb zsírsavak előállításának újabb módjáról. XI. köt. 883—884 l.

Gyógyszerészeti hetilap. *Molnár János*: Kritikai megjegyzések Rozsnyay Mátyás munkálataihoz „a chinaalok láttani vizsgálataira. 6 sz. 81—85 l. és 7. sz. 100—107 l. *Fischer Samu*: Nehány pepsin-féleség emésztő képességéről 6 sz. 85—87 l.

b) **Elemző vegytan.**

M. tud. Akademia kiadványai. *Stollár Gyula*: Az alsó-kékedi gyógyforrás kémiai elemzése. Értekezések IX. k. XXI. sz. 18 l. *Dr. Solymosi Lajos*: A felső-rákosi savanyu víz valamint a székely-udvarhelyi hideg sósfürdő kémiai elemzése. Értekezések IX. k. XXI. sz. 19—36 l. *Scheneke*: Úrvölgyit elemzés. Értekezések IX. köt. IX. sz. 7—10 l. *Dr. Lengyel Béla*: A rank-herleini és [szejkai ásványvizek kémiai elemzése. Kiv. Értes. 6 füz. 133—135 l. *Scherffel Aurél*: A felső roszbachi ásványvíz kémiai elemzése, a fürdő történeti vázlatával. Kiv. Értes. 8 sz. 167-ik l.

Gyógyszerészeti hetilap. *Lösch A.*: Adatok az alkoholoidoknak mennyileges meghatározása a növényekben. 47. sz. 740—744 l. és 48 sz. 752—756 l. *Bernáth József*: Adatok a váraljai ásványvíz vegyalkatához. 13 sz. 198—200 l. *Dr. Nendtvich Károly*: A stubnai hévvizek vegyelemzése. 15 sz. 235—236. l. *Csongay Kálmán*: A felmangansavas kalium alkalmazása a térfogati elemzéseknél. 44 sz. 689—693 l.

Dr. Ring Armin: A minőleges elemzés alapvonalai felsőbb tanintézetek használatára. Budapest 1879. 102 l.

Dr. Hankó Vilmos: A büdös-pataki hideg vaskénes ásványvíz vegyi elemzése. Dévai real. isk. értes.

Dr. Solymosi Lajos: Sz.-Udvarhely ivóvizeinek vegyi vizsgálata. A sz.-udvarhelyi k. áll. főreáliskola értesítője.

c) **Alkalmazott vegytan.**

M. Tud. Akademia kiadványai. *Kerpely Antal*: Az aczél megkülönböztető jelei. Értekezések IX. köt. XI. sz. 27 l.

Budapesti Term. tud. Közlöny. *Wartha Vincze*: I. Hoft és Küfferle. XI. köt. 34—37 l. II. Hectograph és Chromograph. XI. köt. 281—282 l.

Pótlék az 1878. évi kimutatáshoz.

Math. Term. tud. Közlemények. Kiadja a m. t. Akademia. *Dr. Rick Gusztáv*: Az erdő-bényei vas-timsós ásványviz vegyi elemzése, 131—136 l. *Dr. Nendtvich Károly*: A stubnyai hévizek. 393—398 l. *Molnár János*: Aeskulap budai új keserűviz vegytani elemzése. 399—406 l.

M. Orv. és Term. vizsg. Márm.-Szigeten tartott XIX. nagygyűlésének munkálatai. Budapest 1878. *Dr. Nendtvich Károly*: A szinképi elemzés újabb vívmányai. 74—82 l.

D) Ásvány-, föld- és öslénytán.

a) Ásványtan.

A m. tud. Akademia kiadványai. *Dr. Szabó J.*: Úrvölgyit, egy új rézásvány. Érték. a term. tud. köréből. IX. sz. 1—16 l. Ugyanaz kivonatban, Értesítő 84 l. *Franzenau Ágoston*: A felső-vissói Anglesit (kivon.) Értesítő 12 l. *Dr. Krenner J.*: Dioptas Magyarországon (kiv.) Értesítő 10 l. *Dr. Krenner J. és Franzenau Ágoston*: Azurit Utahról (kivon.) Értesítő 12 l. *Wein Károly*: Anatas Salzburgból Raurison. (kivon.) Értesítő 13 l. *Krenner József*: A felső-bányai Miargyrit és Kenngottit. Értés. 10—12 l.

Földtani Közlöny. *Winkler Benő*: Úrvölgyit, egy új rézásvány Úrvölgyről (egy ábrával) 121—124 l. *Schmidt Sándor*: Kristályos Tetraedrit Rozsnyóról 127 l. *Legeza Victor*: Új-kemencei gránát, 331—332 l. *Schafarzik Ferencz*: Szilárd és folyékony zárványok ásványokban és kőzetekben (két ábrával.) 401—406 l.

Természettudományi Közlöny. *Dr. Krenner József*: Tellurezüst Erdélyből. 380—384 l. *Dr. Hidegh Kálmán*: Tetraedritek elemzéséről. 161—163 l.

Természetrajzi Füzetek. *Schmidt Sándor*: A muzsaji Wolnyn. 13—25 l. Wolnyn von Muzsaj. 75—80 l. *Ugyanattól*: A Kraszna horka-váraljai Wolnynok. 168—182 l. Wolnyn von Krasznahorka-Váralja. 291—294 l. *Ugyanattól*: Axinit Veszverésről és Medelsről. 257—267 l. és Axinit von Veszverés und Medels. p. 295 - 301 l.

Orv. term. tud. Értesítő. II. Term. tud. szak. *Mártonfi Lajos*: Új adatok Rodna ásványainak jegyzékéhez. 78—85 l. *Dr. Koch*

Antal: A Szabóitnak két új lelhelye. 102—105 l. és Újabb gyűjtés az aranyi hegyen s új adatok a Szabóit és Pseudobrookit egyéb előfordulását illetőleg. 154—158 l.

Literarische Berichte aus Ungarn. *Dr. Josef Szabó*: Úrvölgyit, Kupferkalkhydrosulphat, ein neues Mineral von Herrengrund. p. 510—521

Term. tud. Füzetek. III. köt. (A délmagyar term. t. társ. közlönye.) *Themák Ede*: A Wollastonit. Ritka példány Csiklováról, Krassó megyében. 82—83 l.

Önállóan. *Dr. Hidegh Kálmán*: Magyar fakőérczek chemiai elemzése. A kir. m. term. tud. társ. által pályadíjjal koszorúzott mű. Budapest 1879. (Magyar és német szöveggel, columnariter.)

b) Földtan.

A m. tud. Akademia kiadványai. *Koch Antal*: A ditrói syenit-tömzs közzetani és hegyszerkezetani viszonyairól. Értekezések IX. k. II. sz. 1—50 l. *Hantken Miksa*: Hébert és Munier Chalmas közleményei a magyarországi ó-harmadkori képződményekről. Egy tábla rajzzal (nummulitek). Érték. IX. k. XII. sz. 1—32 l. *Dr. Szabó József*: Fouqué munkája Santorin vulkáni szigetről. Érték. IX. k. XIII. sz. 1—29 l. és kivonatban Érték. 49 l.

Földtani Közlöny. *Boeckh János*: Szörénymegye déli részére vonatkozó geologiai jegyzetek. 1—3 l. *Roth Lajos*: A rákos-rusztai hegyvonulat és a Lajta-hegység déli részének vázlata. 99—110 l. *Stürzenbaum József*: Mosonmegyében eszközölt geologiai fölvétel 1878-ban. 111—114 l. *Dr. Hofman Károly*: Jelentés az 1878. nyarán Szilágy megye keleti részében tett földtani részletes fölvételekről (egy könyomatu táblával.) 167—216 l. *Stürzenbaum József*: Az ardói czinkércz fekhely geologiai viszonyairól. 213—216 l. *Ugyanattól*: A dernői kösseni rétegekről. 217—218 l. *Matyasovszky Jakab*: Jelentés az 1878. évben Szilágy megyében eszközölt földtani fölvételről. 293—300 l. *Dr. Szabó József*: A nummulitképlet viszonya a trachythoz Vihnyén Selmez mellett. 301—312 l. *Róth Lajos*: Adatok az Alföld altalajának ismeretéhez. 312—317 l. *Inkey Béla*: A boiczai ércztelések mellékkőzetéről (egy könyomatu táblával). 365—375 l. *Maderspach Livius*: Új czinkércz fekhely Gömörben. 31—32 l. *Péchy Antal*: Az Úrvölgyön történt újabb föltárásokról. 115—126 l. *Bernáth József*: Magyarhon ásványvizi tér-

képe. 399—400 l. *Dr. Hofman Károly*: Megjegyzések trachytanyagok a hazai ó-harmadkori lerakódásokban való előfordulására nézve. 406—411 l. *Ugyanattól*: Pótlék az előbbeni rövid közleményhez. 485—488 l. Ugyanezen értekezések és közlemények német nyelven is megjelentek a fennirt folyóiratban.

Orvos-term. tud. Értesítő. II. Term. tud. szak. *Koch Antal*: Kolozsvár vidéke forrásviszonyainak egy érdekes példája. 1—3 l. *Primics György*: Egy geológiai kirándulás a beregmezei andesit-hegységbe. 11—20 l. *Koch Antal*: A f. évi május hó 11-én Csucsá vidékére tett földtani kirándulás eredményei. 111—115 l. *Mártonfi Lajos*: Adatok a sz.-somlyói neogén képletek ismeretéhez, különös tekintettel a kövülethordó rétegekre. 175—196 l. *Dr. Tóth Mihály*: Nagy-Körös területének földtani viszonyai. 197—204 l.

Budapest és környéke természetrajzi-, orvosi- és közművelődési leírása című munkában. *Dr. Szabó József*: Budapest és környéke geológiai tekintetben (egy geológiai térképpel és 3 táblarajzzal.) I. rész. 3—116 l.

Literarische Berichte aus Ungarn. *Max von Hantken*: Die Mittheilungen der Herren Edm. Hébert und Munier Chalmers über die ungarischen alttertiären Bildungen. (Mit 2 Tafel Abbild) p. 687—719 l.

Földrajzi közlemények *Hantken Miksa*: Földrengések az Alduna vidékén, névleg Temes-, Torontál-, Krassó- és Szörénymegyékben 1879. év october és november hónapokban. 7 k. X. füz. 369—379 l.

Verh. u. Mitth. d. siebenb. Ver. f. Naturw. in Hermannstadt. XXIX. Jahrg. *Karl Foith*: Anregungen im Bereiche der geologischen Forschung. p. 91—94.

A magyarországi Kárpát-egylet évkönyve. *Matyasovszky Jakab*: A Magas-Tátra geológiai vázlata 1 átmetszettel, 1—16 l. németül 17—25 l. *Majláth Béla*: Liptómeze földtani viszonyai. 187—207 l. németül 208—230 l. *Weber Samu*: Bányászat a Tátrában. 288—299 l. németül 300—312 l.

c) Különös közzétan.

A m. tud. Akadémia kiadványai. *Dr. Koch Antal*: A ditrói syenit-törmény közzétani és hegyszerkezeti viszonyairól (1 tábla rajzokkal.) Értekez. 1—50 l. *Dr. Szabó József*: A gránát és Cordierit (Dichroit) szereplése a magyarországi trachytokban (2 tábla chromolithographiai kép-pel.) Értekez. 1—40 l. Ugyanaz kivonatban. Értesítő 111 l.

Földtani Közlöny. *Dr. Posewitz Tivadar*: Szörénymegyei eruptív kőzetek. 317—331 l. *Stern Hugó*: Néhány szörénymegyei kőzet petrographiai meghatározása. 376—382 l. *Dr. Primics György*: A Hargita éjszaki nyúlványának, nevezetesen Beszterce völgye, Tihavölgye, Henyul és Sztrimba eruptív kőzeteinek petrographiai vizsgálata 382—392 l. *Schafarzik Ferencz*: Diabas Dobojról Boszniában. 393—399 l. Ugyanezen értekezések és közlemények német nyelven is ugyanott.

Orvos term. tud. Értesítő. II. Term. tud. szak. *Primics György*: Adatok az erdélyi Érczhegység s a Biharhegység tömeges kőzeteinek ismeretéhez. 139—146 l. *Dr. Koch Antal*: Erdély palás amphibólkőzeteinek görcsői vizsgálata. 159—164 l. *Tömösváry Ödön*: A Piatra alba mészköve 46—47 l.

Önállóan. *Foith Károly*: Észlelések a kőzetek belső erőbehatási átalakulására és egy új kőzetre vonatkozólag. Kolozsvárt 1879. 20 l.

Verhandl. u. Mitt. h. siebenb. d. Ver. f. Naturw. in Hermannstadt. XXIX. Jahrg. *E. A. Bieltz*: Bemerkungen über das Vorkommen von hydraulischen Kalk in der Nähe von Hermannstadt in Siebenbürgen. 64—65 l. *Julius Römer*: Ist die Wolkendorfer „Concordiakohle“ Braunkohle oder Steinkohle? 104—106 l.

d) Őslénytan.

Földtani Közlöny IX. év f. *Dr. Staub Móricz*: *Carya costata* (Strnbg.) Unger, a magyarhoni fossil florában. 115—121 l. *Matyasovszky Jakab*: A Glenodictyum egy új lelhelye Erdélyben. 23—34 l. — — *ts.* Egy új Mammuth-lelet. 400 l. Ugyanezen közlemények német nyelven is.

Természetrajzi füzetek. III. k. *Dr. Staub Móricz*: A fossil *Plumeria* fajok. 25—28 l. Ugyanezen közlemény németül is. p. 80—82.

Verhandl. u. Mitth. d. sieb. Ver. f. Naturw. in Hermannstadt. I. L. *Neugeboren*: Systematisches Verzeichniss der in dem Tegelgebilde von Ober-Lapugy vorkommenden Conchiferen. 110—136 l.

M. tud. Akad. értekezések. *Hantken Miksa*: A Nummulites laevigata d'Arch leírása (két tábla rajzzal) Hébert és Munier Chalmas közleményei a magyarországi ó-harmadkori képződményekről című értekezésnek végén.

Pótlék az 1878. évi kimutatáshoz.

Math. és term. tud. közlemények. *Gesell Sándor*: A vörösvágás-dubniki opálbányák földtani viszonyai. 213—222 l. (3 tábla rajzokkal.) *Bernáth József*: A magyarországi ásványvizek lelhelyei. 427—487 l.

A m. orv. és term. vizsg. M.-Szigeten tartott XIX. nagygyűlésének munkálatai, Budapest 1878. *Hantken Miksa*: Esztergom megyei nummulitokról, 119—121 l.

E) Növénytan.

A m. tud. akadémia kiadványai. *Hazslinszky Frigyes*: Uj adatok Magyarhon kryptogam virányához az 1878 évből. 1—15 l. Ugyanaz kivonatban: *Értesítő* 13 l. *Klein Gyula*: A *Pinguicula alpina* mint rovarevő növény, különös tekintettel boncztani viszonyaira (két tábla rajzsal). *Értekez.* 1—28 l. Ugyanaz kivonatban: *Értesítő* 38—39 l. *Borbás Vincze*: Floristikai adatok különös tekintettel a roripákra. *Értekez.* 1—64 l. *Borbás Vincze*: A hazai epilobiumok ismeretéhez. *Értekez.* 1—34 l. *Klein Gyula*: Ujabb adatok a tengeri moszatok krystalloidjairól (egy táblával). *Értekez.* 1—54 l. Ugyanaz kivonatban: *Értesítő* 85—89 l. *Dr. Haynald Lajos*: Az *Acanthus* virágnak egy rendkívül nagy példánya a gr. Erdődy vépi kertjéből, bemutatja.—.— *Értesítő* 37—38 l. *Jurányi Lajos*: A *Pilularia globulifera* termésének alakulásáról (kivonat). *Értesítő* 111—114 l. *Simkovicz Lajos*: Nagyvárad és a Sebes Körös vidéke floristikai szempontból (kivonat). *Értesítő* 114—115 l. *Szabó Ferencz*: A vad gesztenye gyökereinek ismeretéhez. *Értesítő* 165—167 l. *Dr. Haynald Lajos*: Parlatore Fülöp. Emlékbeszéd, melyet irt s a magyar tud. akad. 1878 jun. 16-ki közülésén fölolvastott. XVI. k. IV. db. 1—42 l.

Literarische Berichte. *Dr. Ludw. Haynald*: Denkrede auf Philipp Parlatore. p. 269—329; és külön lenyomatban 1—63 l.

Növénytani Lapok. *Entz Géza*: Nehány megjegyzés a legalsóbb állatoknak és növényeknek, nevezetesen a részben az állat, részben a növényországba sorolt u. n. flagellataknak Stein által kiemelt különbségeire. 162—164 l. *Haynald Lajos*: A szentirási mézgák és gyanták termő növényei. 177—222 l. *Holuby J. L.*: Gombászati apróságok. III. 17—19 l. és IV. 103—104 l. *Janka Victor*: Növénytani kirándulások Tő-

rökországban. III. Kalofer és környéke. 99—102 l. IV. Kalofer-Balkan. 121—124 l. V. Kaloferben és az Akdere folyó mentében. 131—134 l. *Menyhárth L. S. J.*: Adatok Kalocsa florájához. 81—89 l. *B. Ferd. von Mueller*: Levél a Brassia és Brassaiopsis genusokról 113—117 l. *Sinkovics L.*: Budapest környékének mohflorája. 1—9 l. *Ugyanattól*: Floristikai adatok I. 89—91 l. *Ugyanattól*: Pótadatok Kolozsvár és Torda vidékének florájához. 49—53 l. *Staub M.*: Adalékok Pest-Pilis Solt-, Kis-Kun megyének floristikus ismeretéhez. 33—36 l. *Tömösváry Ödön*: Bacillariaceas in Dacia observatas enumerat. 145—152 l. *Walz L.*: A görgényi hegységekben, a Maros mentén és Borszék vidékén 1878 nyarán gyűjtött növények jegyzéke. 65—72 l. *A. Kanitz* ed: Priscorum botanicorum epistolae ineditae. II. Filippi di Monte Carolo Clusio. 97 l. III. Jakobus Monaco Carolo Clusio. 98 l. Holuby J. L. Equisetum ramosum Schleich. Trencsénmegyében. 9 l. *Staub Mór*: Pteridographiai jegyzetek a budapesti florából. 105 l. *Stúr D.*: A gesztenyefa előjövetelére vonatkozó adatok. 104—105 l. Melléklet: *Kanitz A.*: Plantae Romaniae hujusque cognitae. Dicotyledoneae thalamiflorae, p. 1—28. Calyciflorae, p. 29—60.

Természetrajzi füzetek. *Borbás Vincze* tr.: A Vesicaira microcarpához. p. 167. *Frey J.*: A Monte Maggiore florájához. 257 l. Egész terjedelmében németül. p. 271—283 l. *Janka Victor*: A „Bán-ság” florájához. 12 l. Németül egész terjedelemben. p. 73—74. *Ugyanattól*: Cyclamina europaea. II. et III. 163—164 l. *Ugyanattól*: Ferilago monticola IV. p. 256—257. *Simkovic Lajos*: Descriptiones plantarum novarum. II. et III. p. 164—166. *Staub Mór* tr.: Crepis rhoeadifolia és az időjárás. IV. p. 256. Ugyanezek német nyelven is a „Revue” czimű mellékleten.

Természettudományi Közlöny. *Borbás Vincze*: Vad boglárkák teljesedve. 33—34 l. *Dapsy László*: Különböző buzafajokkal tett termelési kísérletek eredményei. 51—59 l. *Marc Ferencz*: Növényhonosítás a budapesti állatkertben 1878-ik évben. 66—68 l. *Borbás Vincze*: A szelid gesztenye csirázása. 68 l. *Dr. Borbás Vincze*: A szelid gesztenye hazánkban. 104—109 l. *Klein Gyula*: A Pinguicula alpina mint rovarévo növény. 115—118 l. *Dr. Staub Mór*: Ültetett növény-e nálunk a szelid gesztenye? 200—201 l. *Dr. Borbás Vincze*: A növények alkalmazkodása a vízhez vidékünkön. 282—283 l. *Dr. Staub Mór*: A szelid gesztenye talajáról. 283—284 l. — — Régi magyar növény-

nevek. 321—323 l. *Borbás Vincze*; *Hieracium danubiale* faji kiválásához. 322—323 l. *Renner Adolf*: Tisza-pamuk (*Cladophora fructa* Delio forma normalis Rabh... p. 404—405.

A magyarországi Kárpátégylet évkönyve. *Scherfel V. Aurél*: Adalékok a szépesi Táttra alhavasi és havasi virányának ismeretéhez. 245—264 l. Németül 265—287 l.

Archiv des Vereines für siebenbürgische Landeskunde. XV. B. *Josef Barth*: Systematisches Verzeichniss derjenigen Pflanzen, welche der Gefertigte auf mehreren Excursionen in Siebenbürgen im Jahre 1876 gesammelt hat. p. 105—126. *Josef Hoch*: Vorläufiger Bericht über einige Beobachtungen und Versuche bezüglich der Natur des „schwarzen“ und „rothen Brandes“ an den Weintrauben. p. 394—400.

Természettudományi füzetek. (A délmagyarországi term. tud. társulat közlönye.) *Bobik Gusztáv*: A buza üszög. I. f. 2 l.

Verhandl. u. Mitth. d. Siebenb. Ver. f. Naturwissenschaften in Hermanstadt. XXIX. Jahrg. *Julius Römer*: Mittheilung über fünf im Sommer 1878 beobachtete morphologisch interessante Abweichungen von der normalen Entwicklung. p. 107—108.

Iskolai Értesítőkbén. *Matcovich Pál*: Sulla flora crittogamica di Fiume. A fiumei kir. áll. főgymnasium és főreáltanoda Értes. *Cserni Béla*: Gyulafehérvár környékének növényzete. A gy.-fehérvári r. kath. nagygy. értes. *Ormándy Miklós*: Apáczai Cseri János életrajza és botanikai munkássága. A kegyes tanítórend kolozsvári főgymnasiumának értesítője.

A meteor- és földdel. m. kir. központi int. évkönyvében (VIII. k. 1878-ik évről). *Dr. Staub Moritz*: Az 1878. évben Magyarországon tett phytophaenologiai észleleteknek összeállítása. 1—19 l.

Pótlék az 1878. évi kimutatáshoz.

Math. és term. tud. közlemények, kiadja a m. tud. akadémia. *Hazlinszky Frigyes*: Új adatok Magyarhon gombavirányához. 1—22 l. *Dr. Borbás Vincze*: Vizsgálatok a hazai Arabisek és egyéb cruciferák körül. 145—212 l. *Ugyanattól*: Floristikai közlemények. 265—372 l. *Simkovic Lajos*: Bánsági és hunyadmegyei utazásom. 1874-ben. 479—630 l.

A m. orv. és term. vizsg. M.-Szigeten tartott XIX. nagygyűl. munkálatai Budapest. *Borbás Vincze*: Adatok Máramarosmegye florájának közelebbi ismertetéséhez. 135—147 l.

F) Állattan.

A m. tud. akadémia kiadványai. *Teschler György*: Adatok a dentinfogak finomabb szerkezetének ismeretéhez (7 táblán rajzolt 28 ábrával). *Értekez. I. sz* 1—73 l.

Természetrajzi Füzetek. III. évf. *Dadai Jenő* tr.: *Oesistes cristalinus* Ehrbg. IV. p. 251—255. *Frivaldszky János*: *Coleoptera nova ex Hungaria*. I. p. 3—6. *Ugyanattól*: Magyarországi *Eucnemida*-félék. IV. p. 204—229. *Ugyanattól*: *Coleoptera nova ab Eduardo Merkl in M. Balkan inventa*. IV. p. 230—233. *Herman Ottó*: *Xema Sabinii* Leach. a magyar madárvilágban II. és III. p. 92—95. Németül 184—185 l. *Ugyanattól*: *Reliquia Petényiana. Chiroptera*. II. p. 89—92 és IV. 199—204 l. *Horváth Geiza* tr.: *Hemiptera heteroptera a Dom. J. Xanthus in China et Japonia collecta*. II. et III. p. 141—152 *Károli János*: Magyarország kigyóinak átnézete. II. és III. p. 96—112. *Kenderesy Dénes*: *Anophthalmus Budae*. I. p. 6—7. *Mocsáry Sándor*: *Mellifera nova in collectione Musaei Nationalis Hungarica*. II. et I. p. 8—12. *Ugyanattól*: *Hymenoptera nova e Fauna Hungarica*. III. p. 115—141. *Ugyanattól*: *Mellifera nova in coll. Musaei Nat. Hung.* IV. p. 233—244. *Tömösváry Ödön*: Adatok a hazánkban előforduló *Myriopodákhoz*. II. et III. p. 152—156 és IV. p. 244—249.

Természettudományi Közlöny. *Lakatos Károly*: A réti sasról. XI. köt. 154 l. *Kriesch János*: Ösztön vagy ész? XI. k. 314 l. *Lakatos Károly*: A magyarországi kányákról XI. k. 354 l. *Ifj. Lovassy Sándor*: Apró madaraink érdekében. XI. k. 384 l.

Herman Ottó: Magyarország pókfaunája, a k. m. term. tud. társ. megbízásából írta. — III. kötet leíró rész (négy könyomatu táblával és két függelékkel. 1—331 l. és németül: *Übersicht der Spinnen Ungarns*. 333—387 l.

Orvos-term.-tud. Értesítő. IV. évf. *Dr. Dezső Béla*: A *Tethya Lyncurium* sarjfejlődése (előleges közlés.) 4—8 l. *Tömösváry Ödön*: A *Vipera Ammodytes* előfordulásáról hazánkban. 8—11 l. *Dr. Entz Géza*: Stein legujabb ázalagtani munkájáról. 27—32 l. *Dadai Jenő*: A *Grylotalpa vulgaris* L. elődi fonálférgei (*Oxyuris Grylotalpae* és *Oxyuris megastoma*) — 1 tábla ábrákkal. 49—77 l. *Ugyanattól*: *Rana esculenta* K. var. *ridibunda* Pall. 147—149 l. *Dr. Dezső Béla*: Spongiológiai tanulmány. 164—175 l.

Természettudományi Füzetek. (A délmagyarországi term. tud. társulat közlönye.) *Dr. Szalkay Gyula*: Temesvár és környékének lepkei. 102 - 108 l.

A magyarországi Kárpátégylet évkönyve. *Dr. Pelech János*: A pisztrang. 80—118 l. Die Forelle. 119 - 167 l.

Iskolai Értesítők. *Sebesy Alajos*: A hullókről. A keszthelyi kath. kis gymnasium értesítője.

Archiv des Vereines für Siebenbürgische Landeskunde. XV. Band *Wilhelm Hausmann*: Muscardinus avellanus, der Haselschläfer. Beitrag zu seiner Naturgeschichte. p. 401—411.

Pótlék az 1878. évi kimutatáshoz.

Math. term. tud. közlemények, kiadja a m. tud. Akademia. *Mocsáry Sándor*: Adatok Zólyom- és Liptóme gyék faunájához. 223 — 263 l.

M. orv. és term. vizsg. M.-Szigeten tartott XIX. nagy gyűlésének munkálatai. Budapest 1878. *Frivaldszky János*: Jellemző adatok Marmarosmegye téhelyröpiinek faunájához. 128 - 134 l.

Vegyések.

Az erdélyi Muzeum-Egylet 1880. márcz. 25-dikén tartott közgyűléséből.

A természetrajzi osztályok jelentései.

1. Állattani osztály.

Tisztelt muzeum-egyleti közgyűlés! Az állattani gyűjteménytárban a lefolyt évben végzett munkálatokról, valamint annak gyarapodásáról van szerencsém jelentésemet ezennel a következőkben összefoglalva előterjeszteni.

A rendes munkálatok nagy része a már tekintélyessé gyarapodott gyűjtemény conserválására s gondozására esik, melynek megítélése a gyűjtemények ellenőrzésére kiküldött t. bizottságot illeti.

A munkálatok másik része a gyűjtemény gyarapodását eredményezé, még pedig kiválólag a néhány év óta gyorsan gyarapodó csontváz-gyűjtemény gazdagodott a lefolyt évben több igen szép darabbal, melyek közül itt csak a farkas és lóvázat akarom felemlíteni. Ezen kívül azonban a gyűjtemény egyéb részei is gazdagodtak, mint a mellékelt részletes kimutatásból kitünik.

A gyűjteménynek igen értékes kiegészítését képezi azon gazdag myriopoda-gyűjtemény, melyet Tömösváry Ödön tanárjelölt úr nagy kitarással s szorgalommal állított össze; ezen gyűjtemény az eddigelé meglehetősen elhanyagolva volt